

INFORMACIJA
o aktivnostima koje je potrebno preduzeti u postupku prihvatanja predloženog uvećanja kvote Crne Gore u Međunarodnom monetarnom fondu u okviru 16. Opšte revizije kvota

Postupak prihvatanja uvećanja kvote u MMF-u

U skladu sa pravima i obavezama Centralne banke Crne Gore (CBCG), kao fiskalnog agenta Crne Gore u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF), CBCG se obratila Ministarstvu finansija radi iniciranja procedure uvećanja kvote Crne Gore u MMF-u.

Naime, Odbor guvernera Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) usvojio je 15. decembra 2023. godine Odluku br. 79-1 o 16. Opštoj reviziji kvota koja se odnosi na povećanje kvota svih 190 članica Fonda. **Ovom Odlukom kvota Crne Gore povećava se sa 60,5 miliona specijalnih prava vučenja-SPV (Special Drawing Rights) na 90,8 miliona SPV.**

U dostavljenim Procedurama za davanje saglasnosti i način uplate povećanja kvota u okviru 16. Opšte revizije kvota, MMF je propisao da je povećanje kvota uslovljeno ispunjenošću sljedeća dva uslova:

- a) da su zemlje članice sa pravom glasa, koje na dan 07. novembar 2023. godine, imaju više od 85% ukupnog broja glasova, u pisanoj formi dale saglasnost za povećanje svojih kvota u skladu sa 16. Opštom revizijom kvota;
- b) da su primljene tražene saglasnosti članica koje učestvuju u Novim aranžmanima za pozajmice (New Arrangements to Borrow), a koje omogućavaju efikasnost vraćanja ovih aranžmana.

Svaka članica MMF-a je dužna da se, do 15. novembra 2024. godine, izjasni da li je saglasna sa predloženim povećanjem svojih kvota, s tim što Izvršni odbor može da odluči da produži ovaj period. Obavještenje o saglasnosti daje predstavnik države članice MMF-a koji je ovlašćen da potpiše obavještenje u ime zemlje članice MMF-a i isto upućuje sekretaru MMF-a.

Tekst obavještenja o saglasnosti za povećanje kvota koji članica MMF-a može koristiti u ove svrhe je sastavni dio Procedura za davanje saglasnosti i način uplate povećanja kvota u okviru 16. Opšte revizije kvota.

U slučaju Crne Gore, ovlašćeni predstavnik u Odboru Guvernera MMF-a je guvernerka Centralne banke Crne Gore, dr Irena Radović.

Svaka članica uplaćuje MMF-u povećanje svoje kvote najkasnije 35 dana od:

- datuma na koji obavijesti MMF o svojoj saglasnosti, ili
- datuma na koji su ispunjeni zahtjevi o sprovođenju povećanja kvota (tj. uslovi (a) i (b), s tim što Izvršni odbor može odlučiti da produži period za uplatu.

Sekretar MMF-a će odmah obavijestiti sve članice kada budu ispunjeni prethodno pomenuti uslovi (a) i (b).

Proces uplate sredstava za povećanje kvote u MMF-u

Čim se ispune uslovi za povećanje kvota u okviru 16. Opšte revizije kvota, Finansijski sektor MMF-a će kontaktirati svaku zemlju članicu kako bi se dogovorio način uplate povećanja kvote. Članice neće biti u obavezi da uplaćuju povećanje kvota sve dok se aranžmani za uplatu ne pripreme.

Opšti princip uplate u okviru 16. Opšte revizije kvota definisan je na sljedeći način:

- **25% povećanja kvote se mora uplatiti u rezervama** (Reserve Asset Portion-RAP), odnosno u SPV ili u valutama ostalih članica koje odredi Fond uz njihovu saglasnost ili bilo kojoj kombinaciji SPV i tih valuta i to na jedan od sledećih načina:
  - (i) koristiti sopstvene rezerve (npr. sopstvena SPV ili valutne rezerve, uključujući sticanje SPV od ostalih voljnih članica koje je dogovorio Fond) ili
  - (ii) zahtijevati od MMF-a da dogovori beskamatni kredit od voljnog povjerioca za premošćavanje SPV, u slučaju da joj nedostaje dovoljan iznos rezervi, i na osnovu dostupnosti voljnog povjerioca (tj. druge zemlje članice koja je voljna da obezbijedi kredit).

- **Preostali dio povećanja kvote 75% se plaća u sopstvenoj valuti članice** (Local Currency Portion-LCP) na Račun br. 1 MMF-a ili putem emisije sopstvene mjenice koja se drži na računu hartija od vrijednosti MMF-a obično u Centralnoj banci do dospijeća, kao depozitara MMF-a.

Oba dijela povećanja kvote treba uplatiti na isti ugovoreni datum valute.

***

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je u okviru svojih nadležnosti kontaktiralo Centralnu banku Crne Gore, radi pribavljanja dodatnih informacija od MMF-a, u cilju utvrđivanja indikativnog iznosa sredstava potrebnih za realizaciju povećanja kvote Crne Gore u MMF-u.

Iznos kvote	SPV
Trenutno stanje kvote	60.5
Očekivano povećanje kvote	30.3
Ukupna kvota CG nakon 16. povećanja	90.8

Ministarstvo finansija je izvršilo obračun potencijalnog iznosa sredstava za predmetno povećanje kvote, koje je bi bilo potrebno obezbijediti u slučaju da se plaćanje vrši u gotovini u sopstvenoj valuti.

Uplate	%	mil. SPV	mil. EUR
Uplata sa sopstvenog računa rezervi i ne zahtijeva gotovinski tok	25%	7.57	9.17
Uplata sopstvenih sredstava	75%	22.73	27.76
Ukupno	100%	30.3	36.67

Uplata 25% dijela kvote (7,575,000.00 SPV) predstavlja razmjenu sredstava, te ne zahtijeva izdvajanja iz budžeta Države. Trenutno stanje na računu rezervi Crne Gore, na sopstvenom računu, iznosi 60.5 miliona SPV-a.

Kada je u pitanju uplata preostalog iznosa od 75% uvećanja kvote, tj. potencijalnog iznosa od 22,725,000.00 SPV, isti može biti uplaćen sopstvenim sredstvima ili izdavanjem sopstvene mjenice.

Ukoliko bi se uplata izvršila u sopstvenim sredstvima, bilo bi potrebno izdvojiti oko 27,76 miliona eura (po kursu EUR/SPV koji je na 08. oktobar 2024. godine iznosio 1,221580).

Crna Gora ima mogućnost da za navedeni iznos od 22,73 miliona SPV-a izda sopstvenu mjenicu, koju bi MMF držao u svojim knjigama do dospeljeća. U ovom slučaju ne bi bilo gotovinskih tokova, osim u slučaju da MMF ima potrebu za aktiviranjem predmetne mjenice zbog potrebe za valutom zemlje članice.

Potrebno je napomenuti da se, na računu br. 1 MMF-a, uvijek mora održavati minimalni iznos sredstava (minimalno stanje valute) u vrijednosti jedne četvrtine od jednog procenta kvote (1/4 od 1%) u valuti zemlje članice. To znači da bi, usled povećanja kvote, bilo potrebno obezbijediti jedan iznos sredstava i u gotovini, koji predstavlja razliku između postojećeg stanja na računu br. 1 MMF-a i iznosa koji predstavlja minimalno stanje valute u skladu sa novom kvotom.

Prema podacima Centralne banke Crne Gore, iznos sredstava na računu br. 1 MMF-a na kraju avgusta 2024. godine iznosio je oko 0,102 miliona eura (ili oko 0,123 miliona SPV)¹ i vezan je za postojeće stanje kvote. Da bi se održavao prethodno pomenuti minimum valute usled povećanja kvote (oko 0,23 miliona SPV), prema sadašnjim procjenama biće potrebno uplatiti dodatnih oko 0,1 miliona SPV odnosno 0,126 miliona eura². Precizne vrijednosti potencijalnih uplata biće poznate kada MMF dostavi zvanični zahtjev i instrukcije za uplatu ovih sredstava, a na osnovu ažuriranih informacija o vrijednosti SPV-a. Vrijednost SPV-a se utvrđuje svakog dana na bazi korpe valuta i svakog dana se objavljuje na sajtu MMF-a.

Prethodno povećanje kvote Crne Gore u MMF-u sprovedeno je 2016. godine izdavanjem sopstvene mjenice. Tom prilikom Ministarstvo finansija je za uplatu 75% kvote pripremlilo i izdalo Notu za članstvo u MMF-u u obliku sopstvene mjenice (Promissory Note), u vrijednosti od 30,8 miliona eura, i u skladu sa instrukcijama MMF-a izvršilo plaćanje 0,1 miliona eura na obračunski račun CBCG broj: 907-92001-82 po osnovu obaveze održavanja minimalnog stanja valute .

Imajući u vidu značaj članstva u MMF-u za Crnu Goru, kao prepoznatog partnera u održavanju i unapređenju makroekonomske i fiskalne stabilnosti, Ministarstvo finansija predlaže Vladi prihvatanje predmetnog povećanja kvote i finansijskih obaveza povezanih sa istim.

---

¹ Po kursu EUR/SPV 1.21458 na 30. 08.2024. godine

² Po kursu EUR/SPV 1.2216 na 08. 10.2024. godine